

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1735. usque ad annum 1737

Fleury, Claude

Augustæ Vindelicorum [u.a.], 1786

VD18 90119347

§. 22. Clementis XII. Pontificis Maximi magnificentia in exornandis Urbis
Romanæ Ecclesiis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67868](#)

Sæc. XVIII. xander Cardinalis Albanus, Rodol-
A. C. 1737. phinus vero Venetus patria Cortone-
sis illa eruditis commentariis illustra-
rat: quam sollicite autem Papa rara
hæc antiquitatis cimelia, & perpetua
Pontificii erga literas, ac disciplinas
amoris monumenta in posterorum uti-
litatem diligentius custodiri curavit,
inde patet, quod tertio post anno,
hujus saeculi trigesimo nono Constitu-
tionem Sixti V. Pontificis de non ex-
trahendis libris, aliisque pretiosis con-
firmarit novaque decreta hanc in rem
ediderit.

Sub idem tempus Clemens Bon-
oniæ Bibliothecam construxit ampli-
mam, eidemque decem aureorum mil-
libus, quæ Senatui superioribus annis
mutuo dederat, assignatis, speculam
instrumentis astronomicis miro artifi-
cio Londini confectis ditavit: cuius li-
beralitatis ut perennis esset memoria,
Senatus in majori Academæ Aula
Pontificis effigiem anno 1758. poni cu-
ravit.

§. XXII.

Clementis XII. Papæ munificentis
in exornandis Urbis Romana
Ecclesiis.

XXX
Rodol-
roneo-
trave-
ra rati-
petua-
plinas
n. uni-
urant.
anno.
fisitu-
n ex-
a con-
rem
Bono-
plifi-
mil-
annis
alam
rtifi-
as li-
oria,
Aula
ni cu-
cen-
na
Na

Nec minus munificum Clemens Papa Sæc. XVIII.
se exhibuit in reparandis, or- A.C. 1737.
nandisque Urbis Romanæ ædificiis,
præprimis enim novam Latrannensis
Basilicæ faciem tanta magnificentia ab-
solvit, ut Canonici in perpetuam rei
memoriam, & gratitudinis monumen-
tum Benefico suo Principi statuam in
Ecclesiæ porticu erigerent: Attamen
Clemens a vanæ gloriæ studio adeo
alienus erat, ut hanc statuam Anco-
nitano Magistratui dono daret, & in
eius locum effigiem Constantini Magni
Imperatoris, qui eandem Basilicam
condidit, in eadem basi collocari ju-
beret. Erat illa prius in Capitolio, ac
olim populo Romano post relatam de
Maxentio victoriam huic Imperatori
erecta. Paulopost Constantinæ Ba-
silicæ aream laxare constituit; ob-
stiterat Lateranense Triclinium, quod
tamen demoliri, piaculum esse vi-
debatur, cum inter præclara Chri-
stianæ antiquitatis monumenta longe
celeberrimum esset; illud enim Leo III.
anno Domini septingentesimo nonage-
simo sexto magnis sumptibus extruxe-
rat, cumque temporum injuria vitium
fecisset, sexagesimo post anno Leo IV.
Pontifex restaurandum curavit. Orna-
batur tum porphyreticis ac pariis
columnis, necnon marmoreo pavi-
men-

L 1 2

Sæc. XVIII. mento simulacris distincto: visibantur insuper tres absides vermiculato opere pictæ, quarum prima, quæ sola de tota ædificii mole ad hanc usque diem asservata fuit, Christum representat, dum pacem Discipulis suis in cænaeculo annuntiat, qua effigie indicabatur tranquillitas Ecclesiæ redditæ per extinætam a Carolo Magno sceleratissimam conßpirationem, quam Pachalis & Campulus adversus Leonem Papam conslaverant; & hinc inde cœrebantur summi Pontifices Hadrianus, & præfatus Leo unacum Rege Carolo, quorum primus a Christo claves, alter a S. Petro pallium, ab utroque autem, nempe tam a Christo, quam a D. Petro Carolus vexillum accipit, tanquam insigne sibi delati a præfatis Pontificibus Romani Patriiatus honoris. Ceterum in hoc triclinio Romani Pontifices non modo Imperatores Romanos & Reges convivio excepere, sed ipsi quoque unacum Cardinalibus publice solemnioribus festis accumbere aliaque obire munia confueverant. Jam vero venerandas has antiquitatis reliquias omnino intactas salvasque conservare, in primis curis habuit Pontifex, ut tamen simul areæ ampliande consilium exequi posset, hanc primo iniit rationem, ut secata absis integrum

Sæc. XVIII.
A. C. 1737.

per pontem ligneum ad S. Laurentii sa-
cellum pedibus centum sexaginta octo
dissitum transferretur, ibique in novo
aedificio, cuius jacta jam fuerant fun-
damenta, collocaretur. At & in hoc
maxima versabatur difficultas; quippe
præter immensos pene sumptus peri-
culum erat haud leve, ne mota mole
totum Musivum dissolveretur, præ-
cipue, cum jam aliunde plurimæ essent
luxatæ tesserulæ: Clemens igitur abje-
cto priori consilio, pro sua sagacitate
aliud, idque facilius, magisque expe-
ditum, securumque excogitavit. Ita-
que prius imagines ad exemplar exacte
coloribus depingi, demum tessulas re-
solvi, easque diligenter asservari jussit,
ut postea ex integro in pristinam, sta-
bilioremque formam componerentur,
insumptis huic operi duntaxat bis au-
torum millibus.

§. XXIII.

*Josephus Renatus Cardinalis Impe-
rialis mortuus.*

Hoc anno Sacrum Purpuratorum Col-
legium quatuor Cardinalium me-
ritis insignium mortem luxerat: ex his
primus erat Josephus Renatus Impe-
rialis, Majorum quidem origine Ge-

L 1 3

nuen-